

การปฏิรูปอุดมศึกษา

ผมได้อ่านบทความของอาจารย์วิจารณ์ พานิช (ตามรายละเอียดเบื้องต้น) แล้วเกิดสงสัย จึงขอนำมาคิดตั้งๆ เพื่อให้ท่านผู้ช่วยตอบข้อสงสัยให้ผมด้วย

"ขอขอบคุณอาจารย์วิจารณ์ เป็นอย่างสูงครับ ที่ช่วยเขียนบทความที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ผมติดตามผลงานของท่านอยู่ตลอดเวลา ไม่เคยผิดหวังกับบทความของท่าน ทุกบทความให้ความรู้กับผมเป็นอย่างมาก และเชื่อว่าเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง ไม่ทราบว่าท่านผู้บริหารประเทศที่ดูแลด้านการศึกษาได้ติดตามผลงานของท่านอาจารย์บ้างหรือไม่ ผมเชื่อว่าท่านเป็นผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงและอยู่ระดับแนวหน้าของผู้มีความรู้และปัญญาท่านหนึ่งของประเทศไทยในปัจจุบัน ไม่ทราบว่าท่านมีผู้บริหารประเทศที่เกี่ยวข้องกับด้านศึกษานำความรู้จากท่านไปดำเนินการบ้างหรือไม่ อย่างไร หรือผู้ใหญ่ในประเทศไทยต่างคนต่างอยู่ มีความคิดและความรู้มากแต่ไม่สามารถนำไปบูรณาการและร่วมกันทำให้เกิดผลต่อประเทศชาติได้"

การประชุม 7th Annual University Governance and Regulations Forum ที่ทีมไทยไปร่วมประชุมถึง ๑๔ คน นั้น เรื่องราวที่พูดกันวนอยู่รอบๆ [TEOSA](#) ซึ่งเป็นกลไกด้านคุณภาพของอุดมศึกษาของออสเตรเลีย ผมจึงตีความ (ไม่ทราบว่าถูกหรือผิด) ว่าการปฏิรูปอุดมศึกษาของออสเตรเลียเน้นที่คุณภาพ ตามรูปแบบมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ ๒ ด้านประกอบกันคือ ทั้งสอนและวิจัย ฟังแล้วทุกคนเฮไปทางนั้นหมด

มีคนเตือนสติอยู่คนเดียวคือ ศ. Stephen Parker อธิการบดีของ ม. แคนเบอร์รา ว่าควรคิดถึงค่าใช้จ่ายด้วย ไม่ใช่คิดแต่เรื่องคุณภาพ จึงน่าจะคิดเรื่องมหาวิทยาลัยที่เน้นสอนอย่างเดียว ผลผลิตบัณฑิตที่เก่งตรงความต้องการได้ โดยไม่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในการวิจัยแบบเดิมๆ เพราะเดี๋ยวนี้สามารถดึงเอาความรู้มาใช้ได้ง่าย สามารถแยกทักษะในการสร้างความรู้กับทักษะในการใช้ความรู้ออกจากกันได้

มหาวิทยาลัยที่เน้นสอนหรือผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูง โดยไม่เน้นวิจัย น่าจะเป็นทางเลือกสำหรับยุคใหม่ โดยประเทศต่างๆ น่าจะมีแนวทางจัดการระบบอุดมศึกษาให้มหาวิทยาลัยหลากหลายแบบ แข่งขันกัน ใน [ระบบที่ซับซ้อนและปรับตัว](#)

หน้าที่หนึ่งของมหาวิทยาลัยที่เราไม่ค่อยได้พูดถึงคือหน้าที่สร้างความมั่งคั่ง (wealth) แม้มหาวิทยาลัยไม่ได้ทำหน้าที่นี้โดยตรง แต่มีส่วนสำคัญ ผ่านการสร้างคนและสร้างความรู้ ทั้งคนและความรู้ที่ดีจะนำไปสู่นวัตกรรม ที่เป็นเส้นทางสู่ความมั่งคั่ง

ศ. นพ. กระแส ชนะวงศ์ นายกสภา ๓ มหาวิทยาลัย และอธิการบดีมหาวิทยาลัย ๔ กระทรวง กล่าวตอนทำ AAR การไปร่วมประชุมว่า มหาวิทยาลัยมีหน้าที่หลัก 3W คือ wisdom, wealth และ welfare

หน่วยงานกำกับดูแลอุดมศึกษาจึงควรทำงานวิจัยตรวจสอบขีดความสามารถของอุดมศึกษา และของมหาวิทยาลัยประเภทต่างๆ ในการสร้างความมั่งคั่งให้แก่ประเทศ
คือต้องหาวิธีมองมหาวิทยาลัยเป็น profit center ให้ได้ ไม่ใช่มองเป็นรายจ่ายเท่านั้น

กล่าวใหม่ ต้องมีการกำกับดูแลระบบอุดมศึกษาของประเทศให้สร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศอย่างคุ้มค่า มีการสร้างข้อมูล
และสารสนเทศเพื่อตรวจสอบความคุ้มค่านั้น เปรียบเทียบระหว่างสถาบันต่างแบบต่างจุดเน้น และให้อิสระสถาบันในการปรับตัวหาจุดเน้นของตนเอง
ซึ่งนี่คือวิถีกำกับดูแลระบบแนว [เคอร์ดิค](#) ไม่ใช่แบบ command & control การปฏิรูปอุดมศึกษาแนวที่ผมเสนอนี้ น่าจะเรียกว่า แนว เคอร์ดิค
คือให้ระบบมันมีทั้ง chaos และปรับตัวเข้าสู่ order เอง ผ่านการจัดสภาพแวดล้อมและสารสนเทศเพื่อการปรับตัวอย่างมีเป้าหมายและมีปัญญา

ตัวอย่างของข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับตัวอย่างมีปัญญาคือเอกสาร [Mapping Australian higher education](#) โดย Andrew Norton, GRATTAN Institute
นี่คือผลงานวิจัยระบบอุดมศึกษา ที่ประเทศไทยต้องการเป็นอย่างยิ่ง Grattan Institute คือสถาบันวิจัยนโยบายสาธารณะของออสเตรเลีย
ที่ถือว่าการวิจัยระบบการศึกษาเป็นหนึ่งในนโยบายสาธารณะที่สำคัญ

ในการประชุม ๒ วันนี้ มีการพูดเรื่องการใส่สาระในกฎหมาย [TEQSA Act](#) เอามาจัดการความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยแบบลงรายละเอียดมาก
จนผมคิดว่าน่ากลัวเกิดความเสียหายใหม่ ที่ TEQSA เป็นต้นเหตุ คือลงรายละเอียดขั้นตอนในการจัดการความเสี่ยงมาก จนลืมไปว่าเป้าหมายจริงๆ
คือคุณภาพของอุดมศึกษา หรือมีฉันทาค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดก็มากเกินไปกว่าผลดีที่ได้รับ

ผมมีความเชื่อว่ามหาวิทยาลัยต้องเน้นการทำงานแบบมีนวัตกรรม เน้นการรุกไปข้างหน้า
ไม่ใช่มีไว้แต่ป้องกันความเสี่ยงตามที่หน่วยงานภายนอกกำหนดอย่างมีสูตรสำเร็จตายตัว

แต่วิทยากรที่มีความรู้เรื่อง TEQSA ก็บอกว่า TEQSA เป็น “light touch” และจะดำเนินการแตกต่างกันระหว่างองค์กรอุดมศึกษาที่ความเสี่ยงสูง
กับองค์กรที่ความเสี่ยงต่ำ คือไม่ใช่ one-size-fits-all

ผมเขียนบันทึกนี้ด้วย learning mode คือเขียนเพื่อตีความทำความเข้าใจกับตนเอง จะถูกหรือผิดไม่สำคัญ แต่ก็เอามา ลปรร. ใน บล็อก ด้วย ผู้อ่านจึงพึงอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

วิจารณ์ พานิช

๕ ก.ย. ๕๕

บันทึกที่เกี่ยวข้อง : 502409 หมายเลขบันทึกที่แล้ว

คำสำคัญ (keywords): [canberra](#) , [knit](#) , [university governance](#) , [ปฏิรูปอุดมศึกษา](#) , [ออสเตรเลีย](#) , [แคนเบอร์รา](#) , [551008](#) , [teqsa](#) , [Grattan Institute](#)

· เลขที่บันทึก: 504874

· สร้าง: 08 ตุลาคม 2555 09:53 · แก้ไข: 08 ตุลาคม 2555 09:55 · ผู้อ่าน: 41 · ดอกไม้: 2 · ความเห็น: 1 · สร้าง: 1 วัน ที่แล้ว · สัญญาอนุญาต: ครีเอทีฟคอมมอนส์แบบ แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน

คำสำคัญ (keywords):

[การปฏิรูปอุดมศึกษา](#)

,

[การพัฒนาระบบการศึกษา](#)

,

[อาจารย์วิจารณ์ พานิช](#)

· เลขที่บันทึก: 505039

· สร้าง: 09 ตุลาคม 2555 14:36 · แก้ไข: 09 ตุลาคม 2555 14:36 · ผู้อ่าน: 1 · ดอกไม้: 0 · ความเห็น: 0 · สร้าง: 1 นาที ที่แล้ว · สัญญาอนุญาต: ครีเอทีฟคอมมอนส์แบบ แสดงที่มา-ไม่ใช้เพื่อการค้า-อนุญาตแบบเดียวกัน

{jcomments on}